

Felolvasó szerkesztő
MURANYI JÓZSEF.
 Szerkesztőség:
 Kassa, Kossuth-utca 16.
 Telefon: 150.
 Megjelenik minden nap
 délután 5 órakor.
 Egyes szám **2** krajcár.
 (4 fillér)
 Kéziratot nem ad vissza
 a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, VASÁRNAP, 1909. JANUÁR 24.

ÖTÖDIK ÉVFOLYAM. — 19. SZÁM.

Előfizetési táblázat.
 Kassán:
 Egész évre . . . 14.— K
 Fél évre . . . 7.— „
 Negyed évre . . . 3.50 „
 Egy hónapra . . . 1.20 „
 Vidéken:
 Egész évre . . . 20.— K
 Kiadóhivatal:
 Kassa, Kossuth-utca 16.
 Telefon: 150.
 Hirdetések petit sor szá-
 mitással díjszabás szerint

A kormány a városokért.

Kassa, jan. 23.

Nem új dolog, hogy Magyarországon a kulturális téren a városok vezetnek s egy két nemzetiségitől eltekintve, ezeken a helyeken áll és tömörül a nemzeti eszme is. A városok minden időben elsődrendű tényezők voltak a haladás tekintetében. E helyeken fejlett ki az ipar és a kereskedelem, e helyeken épültek az iskolák, a művészeti és egyéb kulturális dolgok itt vetették meg lábukat, ugyanezek váltak a forgalmi eszközök gócpontjaivá.

A városok az utóbbi évtizedekben nagyarányú fejlődésnek indultak a legtöbb helyen. De éppen ez a fejlődés sok terhet rakott a polgárság vállaira. Mert a fejlődéssel velejáró kiadások mindig csak az ő vállakra háromoltak át, nem segítette őket ebben a teherviselésben az állam. Inkább csak kihasználta. Az állam egyes hivatalainak decentralizálása idején mintha csak árverésen árulta volna e hivatalokat: annak adom, aki többet ad érte, hát licitáljatok egymásra. S a városok licitáltak egymásra, hogy egyes hivatalok elnyerhetéseért melyik bir a polgárságára több súlyt és terhet rakni. Az előhaladási és fejlődési törekvéseknek a kihasználása volt ez.

Igy a városokban a közügyek el látása, intézmények fentartása egyre többre került a polgároknak. Ezt a terhet növelte az, hogy az állam egyre több olyan munkát tésékelt át a városok nyakába, amiket maga a saját költségén volna köteles végezni és végeztetni. Közbiztonsági, bünvizsgálati, utügyek, népnevelési kérdések s egyéb dolgokat a törvény által utaltak át a városok hatáskörébe, anélkül, hogy ezért a sok kiadással járó munkákért bármilyen rekompenciát adtak volna.

Nem is tegnapi keletű ez a panasza, hogy a városok már nem bírják el ezt a sok költséget. Egyre több a pótdadó. A száz százalékos községi pótdadó nem ritkaság, de van olyan város is, amely ennél még magasabb pótdadót kénytelen kivetni. Kü-

lönösen azok a városok, amelyeknek magánvagyonuk nincsen.

El sem képzelhető, hogy hova jutott volna Kassán az utóbbi évtizedeken egyre növekvő kiadásai nyomán a községi pótdadó, ha a városnak nem volnának birtokai.

Örvendetes dolog, hogy az állam kormánya most komolyan foglalkozik ezekkel a kérdésekkel s elhatározta a városoknak az állami jövedelmekből való segítségét. Nem akadémiusan, elméletileg tárgyalja az ügyet, hanem egyszerűen — pénzzel akar segíteni. Már a folyó évi költségvetésben föl van véve erre a célra két millió korona. Azonfelül két éven át ezt a segítést még évente két-két millióval tervezik növelni. Így három év múlva a városoknak jutandó segítség összege évi hat millió koronát tesz ki. Ezenkívül tervbe van véve az is, hogy a fogyasztási adók jövedelméből is részesedjenek a városok.

Apponyi a királynál.

— A politikai helyzet. —

Figyelemmel kell kísérni: honnan erednek a válságról szóló hírek. A bécsi sajtó kolportálja azokat, itthon pedig azok kapják fel s viszik tovább, akik nagyon szívesen látnák a nemzeti kabinet pusztulását. Ezzel szemben kemény és határozott hivatalos jelentések cáfolják a válsághíreket. A magyar ember sokáig nem gondolkozhat azon, kinek higgyen? Az osztrák érdekes csövének, vagy a magyar kormány higgadt, nyugodt magatartásának. Sőt ez a biztos nyugalom, melylyel a kétségtelenül nehéz helyzet kibontakozását végzi a kormány, legerősebb bizonyítéka, hogy válság nincsen.

Kissé összekuszálódott a helyzet, de ott nem tartunk, hogy a magyar érdek bukása hozza meg a kiutat. A miniszterek kihallgatása — jó jel. A fölség alkotmányos érületéről tanuskodik. A parlament legnagyobb pártja, mely a majoritást alkotja, a függetlenségi párt. Mi természetesebb, mint az, hogy a király egyik függetlenségi minisztere által informáltatta magát a függetlenségi párt hangulatáról, a bankügyben és a katonai kérdésben elfoglalt álláspontjáról. És mivel Kossuth, a pártvezér nem mehetett, megjelent a király előtt Apponyi gróf. Ez a függetlenségi törekvések szempontjából fölötte megnyugtató, hogy a királyt a párt egyik vezére tájékoztatja. Justh Gyula kihallgatása is csak a helyzet tisztázására irányulhat.

Apponyi kihallgatásán döntés nem tör-

tént. Nem is történhetett, mert a miniszter audienciája csak informatív jellegű volt. Amit Apponyi mondott, az szórul-szóra egyezik a kormány álláspontjával, mely minden kérdésben *szolidáris*. Kifejezésre juttatta a függetlenségi álláspontot a bankkérdésben s ez alapon hozza meg a király a döntést. Hogy az később, vagy korábban fog bekövetkezni, az részben az osztrák kormányval megindított banktárgyalástól is függ. Így a tárgyalás sorsa el nem dől, új helyzetről beszélni nem lehet. A tárgyalások még februárban nyerne befejezést. Bécsből erősen híresztelik, hogy azok, akik a bank különváltó hibeire nézve kedvező akarat nyilvánítást várnak a királytól, a helyzetet teljesen félreismerik. Természetesen illetékes helyen erről mit sem tudnak, sőt a dolgok eddigi lefolyása egyenesen az ellenkezőt bizonyítja.

A bányarobbanás árvái.

A kassai gyermekvédő liga elnöksége elhatározta, hogy a holnap (vasárnap) tartandó társadalmi zsúr listája jövedelmével az ajkai és resicai bányakatasztrófa áldozatainak gyermekeit segíteni fogja.

A többi kultur országok példájára Magyarország társadalmi is alig pár hete falánxa alakult, hogy a maga nélkülözhető anyagi erejével segítséget nyújtson az Olaszországot ért mérhetetlen katasztrófa károsultjainak és ime már ennek a társadalomnak a jótékonyág gyakorlásában közelebb fekvő, lelkéhez közelebb álló objectuma van: saját honfitársai könnyeinek letörlése.

Rövid egymásutánban két nagy bányakatasztrófa történt Magyarországon. Mind a kettő számolatlanul követelte meg a maga véráldozatait, különösen az ajkai banyaéges oltotta ki félszáz embernek életét. Lehetetlen, hogy a katasztrófával szemben a megdöbbenés és a legnagyobb részvét érzete ne támadjon az ember lelkében. A csingervölgyi tárna mélyében kigyullad a fényes fekete széntömög, verpirossá, fehér izzóvá válik és árasztja magából fullasztó füstjét, mérges gázt. A kijáratokat eltorlaszolja a lángokban roskadozó kőszelvények. A telvonó felmondja a szolgálatot és odalenn a banya mélyében a benn szorult szerencsétlenek, akik nehéz munkában, a föld alatt folytatótt keserves kenyérkeresetben éltek át életüket, vájták a szenet s akiket most megölt, az, ami sanyaru kenyérüket adta: a banya.

Kell, hogy megdöbbenést keltsen a banyaszerencsétlenségnek sűrű egymásutánja s önkéntelenül feltámad az emberben az a kérdés, hogy mivel állunk szemben: üldöző fatummal, amely a szerencsétlenségeket szinte járványszerűleg zudítja ennek az amugy is

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar- köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utáztatokat is kínálnak, kérjen mindenkit „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerár-
ban. — Ára üvegenként 4.— korona.

szegény nemzetnek a nyakába, vagy pedig vóttes mulasztás következményeivel. Minden esetre meg fog indulni a beható és szigorú vizsgálat ez utóbbi tekintetében és ha történt mulasztás, meg fog toroltni, és mód fog nyújtani arra, hogy az ilyen emberáldozat többé elő ne fordulhasson.

Am a társadalomnak nem ennek kutatása, — mert erre illetékes részrehajlatlan tényezők vannak, — hanem a szerencsétlenség okozta nyomor enyhítése, a vigaszt nyújtás, a pergő könnyek felszárítása most a legfőbb dolga. A hogyan gyönyörű mértékben indult meg a szicíliai szerencsétlenség aldozatai részére a gyűjtés, úgy induljon meg a resicai és ajkai bányaszerencsétlenségek hátramaradottjai részére is.

Papp Béla letartóztatása.

A vizsgálóbírói végzés.

Sikkasztás miatt fogva marad.

Felebbezés a vádtanácsához.

A galamb-utcai rablógyilkosság ügyében az újabb nyomozás sem hozott kedvező fordulatot. Két komoly nyomról kiderült már, hogy a rendőrség rossz helyen kereskedett, most új kísérletek történtek a tettes kézrekerítése végett. Cselényi Béla, a nyomozást vezető kapitány, a gyilkost egy egyenruhás ember személyében látja. Ezért gyanakodott a Napló által már említett budapesti őrmesterre s Papp Béla ellen is kezdetben azért fordult, mert a még mindig fogva tartott fiatalembernek van egy egyenruhás arcképe s mert azelőtt többször vett magára uniformist.

Ha majd a véletlen valamikor a végkép eltűntnek vehető gyilkos nyomára vezet, valószínűleg ki fog derülni, hogy a tettes nem volt egyenruhás ember. Mi több izben kifejtettük, hogy ennek a logika és tények ellent mondanak.

A vizsgálóbíró ma hozott végzést Papp Béla ügyében. A vizsgálóbíró kimondta a letartóztatást sikkasztás miatt. Papp Béla tehát fogva marad. A rablógyilkosság gyanúját még nem tisztázta a bíróság. A vizsgálóbírói határozat ellen, Gábor Herbert dr. védő a vádtanácsához felebbezést jelentett be. A felebbezéshez mellékeli Komjáthy János színigazgató nyilatkozatát, aki kijelenti, hogy őt Papp Béla meg nem károsította.

HIREK.

— A kassai gazdasági akadémia új igazgatója. A kassai gazdasági akadémiának a mai naptól véglegesített igazgatója Zalka Zsigmond, aki eddig ideiglenesen vezette a gazdasági főiskola igazgatását. A kinevezés, mely rendes igazgatót állít a kassai akadémia élére, valóban érdemes férfiut emelt ezen előkelő és fontos pozícióba. Zalka Zsigmond neve a mezőgazdasági tudomány terén igen jó hangzású. S nemcsak a magyar szaktudósok között elismert, hanem a külföldi tudományos körök előtt is. A kassai gazdasági akadémia személyében nagy képzettségű szakférfiut, kiváló egyéni tulajdonokkal felruházott igazgatót nyert, akinek kinevezése a kassai társadalomban osztatlan örömet van hivatva kelteni.

— Hadik János gróf üdvözlése. Az Abauj-Torna vármegyei gazdasági egyesület nevében báró Schell Gyula alelnök táviratban üdvözölte Hadik János gróf belügyi államtitkárt, valóságos belső titkos tanácsossá váló kinevezetése alkalmából. Az üdvözlő sürgöny szövege a következő:

„Örömmel üdvözöljük Nagyméltóságodat valóságos belső titkos tanácsossá történt kinevezetése alkalmából. Amikor a közügy érdekében kifejtett eredményes munkálkodása a legfelsőbb helyről elismerésben részesült, szívünk mélyéből azt kívánjuk egyesületünk nevében Nagyméltóságodnak, hogy évek hosszú során át zavartalan boldogságban élvezhesse azt, arra kérve Nagyméltóságodat, miszerint egyesületünket, — mely személye iránt tántoríthatatlan ragaszkodással viseltetik, tartsa meg továbbra is hathatós pártfogásában s nagybecsű jóindulatában.”

Hadik János gróf, aki egyúttal az egyesület elnöke, a következő levéllel válaszolt az üdvözlésére:

Méltóságos Elnök ur! Belső titkos tanácsossá történt kinevezetése alkalmából Abauj-Torna vármegye gazdasági egyesülete nevében hozzám intézett megtisztelő üdvözléskért fogadják kérem hálás köszönetemet. Szíves megemlékezésük kétszeres beccsel és értékkel bir reám nézve már annál a régi bensőségteljes viszonytól fogva is, melyben kitüntető bizalmukból a Méltóságod bölcs vezetése alatt álló egyesülethez és annak tisztelt tagjaihoz, mint egykori nagyrabecsült munkatársaimhoz az évek hosszú során át állottam. E régi viszony kellemes emlékeivel lelkemben mondom köszönetet a szíves üdvözléért. Legyen kérem meggyőződve, hogy a közgazdasági érdekek előmozdítására irányzott önzetlen és érdemes működésüket a távolból is a legmelegebb érdeklődéssel kíséri őszinte tisztelő hívük Hadik János s. k.

— Szávay Gyula jubileuma. Szávay Gyula, az országos ismert kiváló költő, aki egyúttal a Vidéki Hírlapírók Országos Szövetségének elnöke, most ünnepli 25 éves írói jubileumát. Ez alkalommal a Kassai Hírlapírók választmánya a következő üdvözlő távirattal kereste fel:

Nagyságos Szávay Gyula urnak Debrecen.

Sikerekben gazdag irodalmi működésének negyedszázados jubileuma alkalmából fogadják Elnök Ur a VHOSZ. kassai választmányának igaz szeretetből fakadó üdvözlését azzal a hő óhajjal, hogy a vidéki hírlapírók Nagyságodat még sokáig büszkén vallhassák vezérüknek. Lekly Gyula elnök.

— A vöröskereszt ülése. A Vörös Kereszt Egylet Kassai választmánya, január 25-én délután 3 órakor a városháza nagy termében ülést tart.

— Pénzüntézetű közgyűlések. A Kassai Jelzálogbank r. t. holnap, vasárnap délelőtt 10 órakor, az intézet nagytermében Semre-csányi László elnöklete alatt rendes évi közgyűlést tart. Ugyancsak holnap délelőtt 11 órakor rendes közgyűlést tart a Kassai Takarékegyesület mint szövetkezet, a városháza nagytermében, Polinszky Emil elnöklete alatt.

— A munkásgimnázium megalakulása. Vasárnap délelőtt a szabadtanításnak egy nagyjelentőségű intézménye létesül Kassán. Megalakul a munkásgimnázium. Az alakuló közgyűlés délelőtt 11 órakor lesz a vármegyház nagytermében, melyre előre is felhívjuk a szociális mozgalmak iránt érdeklődő közönség figyelmét.

— A városi-estély könyvalaku műsora és táncrendje e napokban hagyja el a sajtót. A művészi kivitelű könyvecske fedőlapján a kassai városházának, Lakatos Arthur kir. javítóintézeti iparművésztanár rajza szerint készült színnyomatu képe látható virágdísz pompában. A kép alsórése a „Városszépítő-Egyesület Kassán” feliratot viseli. A belső rész első lapján van a „Városi-Estély” műsora és táncrendje, a további lapok pedig az estély elnökségének és rendező-bizottság tagjainak névsorát tartalmazza. Az estély műsora és táncrendje a következő: I. Csárdás. II. Dr. Rácz Ede a

kassai Nemzeti Színház tagja: Beköszöntő. III. Boszton. IV. Mezey Margit urhölgy, a kassai Nemzeti Színház tagja: Dalok. V. Ujváry Lajos, a kassai Nemzeti Színház tagja: Couplet. VI. Lengyelke. VII. Várad Margit urhölgy, a kassai Nemzeti Színház tagja: Dalok. VIII. Faragó Ödön, a kassai Nemzeti Színház tagja: Couplet. IX. Boszton. X. Mezey Margit urhölgy: Couplet, tánc. XII. Boszton. XIII. Várad Margit urhölgy: Dalok. XIV. Faragó Ödön: Couplet. XV. A Neógrády képek kisorsolása, feltéve, hogy a sorsjegyek időközben elkelnek. Szünet. XVI. Souper csárdás. XVII. Boszton. XVIII. Négyes. XIX. Boszton. XX. Négyes. XXI. Csárdás. A kassai Nemzeti Színház tagjai által előadandó ének és tánc számokat dr. Rácz Ede ur, a kassai Nemzeti Színház tagja rendezi. A terem és színpad díszítése Lakatos Arthur kir. javítóintézeti iparművész tanár és Fűredy Jenő kir. javítóintézeti családfő és kertész tanító urak tervei szerint készül. Az estély 9 órakor kezdődik. A hölgyek kéretnek egyszerű ruhában megjelenni. Ruhátár az I. emeleti kisteremben is van, ahová a fő utcai kapun át van a feljárta. A kisteremből csigalépcső vezet le a nagyterembe. A műsor az összes könyvkereskedésekben és Quirsfeld János urnál 40 fillérért kapható.

— A kassa-hegyaljai vasut építése. A szerencs-hidasnémeti vicinális vasut, mely a Hegyalja vidékét Kassával forgalmi kapcsolatba hozza, a tél folyamán is szakadatlanul épül. Ez idő szerint a munka zöme a hidasnémeti vashíd felszerelésére koncentrálódik. Winkler főmérnök, a vasut építési vezetője most érkezett haza szabadságáról, teljes erővel neki látott a munka irányításának. Értesüléseink szerint a vasut építése június hónapban befejezést nyer s így az a forgalom számára még az ősznél előbb megnyílik.

— Az V-ik zsur műsora. A gyermekvédő Liga javára január hó 24-én d. u. 5 órakor a Schalkház-szálló nagytermében rendezendő V-ik társadalmi zsur műsora a következő: I. Praeludium és Fuga Rieding Oszkártól, hegedűn előadják: ifj. Paksy József, Kemény György, Szakraida István, Ölschlager Lajos, Platthy Miklós, Kemény László urak, zongorán kíséri: Gyulai Elek ur. 2. Romance Svendsen: Zigeunerweisen Pablo de Sarasate: hegedűn előadja: ifj. Paksy József ur, zongorán kíséri Gyulai Elek ur. 3. Ave-Maria (Meditation) Gounod-Bach, hegedű, brácsa, harmonium és zongorakísérettel előadják: ifj. Paksy József, Kemény László, Platthy Miklós, (hegedű) Szakraida István, ifj. Ölschlager Lajos, Kemény György urak, (brácsa) Kuller I. Rudolf zenetanár ur, (harmonium) Hemerka Ulrik és zongora Gyulai Elek ur.

— A helyi könyvpiacról. Február hó folyamán jelenik meg Horkay Elemér kassai hírlapíró regénye, melynek címe „Talár és myrtus.” A modern társadalomból vett tárgy regényt László Béla könyvnyomdája adja ki. A könyv előfizetési ára 2 korona.

— Dupla baleset. Ma délelőtt a közuti vasut 2. számú mozdonya a Szepsi-uton kisiklott. A megrekedt mozdony kiemelésére megérkezett a 3. számú mozdony, a melyet Szeliga Mihály közuti vasuti munkás a kisiklott mozdonnal össze akart kapcsolni. Szeliga oly vigyázatlanul végezte dolgát, hogy a ballába a két ütköző közé került s térdén erősebb sérülést szenvedett. A sérült munkást az első orvosi segély után lakására szállították.

— Előmunkálati engedély meghosszabbítás. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter Igló r. t. város közönségének a cs. kir. szab. kassa-óderbergi vasut Igló állomásából kiindulólag Merényen át a m. kir. államvasutak Betlér állomásáig, továbbá ezen

vonalból Marénynél kiágazólag Szepesremete érintésével Szomolnokhutáig vezetendő rendszeres nyomtávu gőzüzemű h. é. vasútvonalra az előmunkálati engedélyt egy évre meghosszabbította.

— **Piacvizsgálat.** Mosolyi Géza dr. tisztiorvos a mai napon tartott tejvizsgálat alkalmával 17 vidéki tejárut, illetve tejtermelőt jelentett fel kifogás alá eső tejnek forgalomba hozatala miatt. A lefoglalt tejminták a helybeli vegykezéleti állomásnak megvizsgálás végett átküldettek és az illetők ellen a kihágási eljárás megindított.

— **Gépfegyverosztályok a honvédségnél.** Ő felsége új gépfegyverosztályok szervezését rendelte el a két honvédség számára. A magyar királyi honvédség is gépfegyverosztályokat fog nyerni, az erre nézve a hadsereg és a két honvédség számára kidolgozott egységes program értelmében akként, hogy minden honvédszázlóaljnak lesz egy ily osztálya.

— **Halálozás.** Fischer József látszerész 85 éves korában, ma délelőtt meghalt. Egyike volt Kassa legrégebbi polgárainak, aki becsületességénél és szorgalmánál mindenütt méltán tisztelték. Temetése hétfőn délután fél 3 órakor lesz, a Harang-utca 1. számú házból.

— **Tolvaj utas.** Sztizsák Mihály fagyvalvári születésű 32 éves munkás Korompárol Kassára utazván, egyik utitársának holmiját ellopta. Távirati megkeresésére a tolvajt a vasúti rendőrség letartóztatta. Tettes a lopást beismerte, ellene az eljárás megindított.

— **Megdézsmált kirakat.** Berger Sándor ruhakereskedő bejelentette, hogy ma délelőtt a Fő utca 54. számú házban levő üzlete elé kiakasztott 42 korona értékű zöldesszürke bara csikos félróvid Ulster felöltőt ismeretlen tettes ellopta. A rendőrség a kabátolvaj kézrekerítése iránt megtette az intézkedést.

Gyengeséget

még ha betegség után való szervi betegség s, könnyen le lehet győzni, valamint az egészséget és az erőt gyorsan s biztosan helyre lehet állítani SCOTT-féle Emulsió által.

Kényes iny és gyomor

amely nem bírja el a közönséges csukamájolajat, a

SCOTT-féle Emulsiót, eszményi gyógyszerként fogadja. Ehhez még az az előny is járul, hogy háromszorta táplálabb, mint a közönséges csukamájolaj.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.



Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelmeztetni.

Színház.

— **Henschel fuvaros.** Gerhardt Hauptmann, a modern dráma kiváló mesterének egyik legsikerültebb alkotása, a Henschel fuvaros című dráma hétfőn este kerül színre a kassai Nemzeti Színházban. A társulat drámai művészei, modern művek eljátszására különösen rátermettek, amiről több ízben volt alkalmunk meggyőződni. Most is nagy értékes és művészi színvonalu előadásra van kilátásunk. Henschel fuvarost Rácz Ede játssza, aki ismert művészi ambícióval készül erre a szerepre. Akik a nagy talentumu művész komoly munkáját érdeklődéssel kísérik, nagy lelki gyönyörűséget találnak Henschel fuvarosában. A többi főbb szerepeket Fái Flóra, Étsy Emilia, Bodroghi, Bartha, Faragó, Bársony és Ujváry játsszák.

Színházi műsor:

Szombat: A sasfiók. Verses dráma.
Vasárnap: d. u. Szép Ilonka. este A mádi zsidó.
Hétfő: Henschel fuvaros. Színmű.
Kedd: Talárjárás. Operette.
Szerda: A szókimondó asszonyosság.
Csütörtök: bérletszünetben, itt először: Tosca. Opera.
Péntek: másodsor: Tosca.
Szombat: harmadsor: Tosca.
Vasárnap: d. u. A tanítónő. este Erdős Julcsa.
Hétfő: másodsor: Erdős Julcsa.

TÁVIRAT — TELEFON.

A képviselőház ülése

Budapest, jan. 23.

A képviselőház mai ülésén Justh Gyula elnökölt, aki azt délelőtt fél 11 órakor nyitotta meg.

Bozóky Árpád megindokolta az önálló bank felállítására tárgyában beadott indítványát. A Ház az indítvány tárgyalását mellőzte.

Felolvasták az interpellációs könyvet, amelybe Nagy György, Leilner Adolf és Dobrovics Milán jegyeztek be interpellációkat.

Az adójavaslatokhoz elsőnek Somogyi Aladár szólott hozzá, aki részletesen foglalkozott különösen a reformnak a községi háztartásra vonatkozó részével.

Utána Polónyi Géza beszélt. Elismeri, hogy a pénzügyi bizottság ülésén egy-két előnyös módosítást fogadtak el, de egészben véve nem segítették a javaslat hibáin. Furcsának tartja, hogy a függetlenségi párt szónokai súlyos kifogásokat emeltek a reform ellen és mégis elfogadták azt. Foglalkozik az előadói jelentéssel, majd áttér a földadó bírálatára. A magyar földbirtoknak nem az adó a baja, hanem az, hogy túl van terhelve és fuldoklik az adósságokban. Összehasonlítja a birtokosok és a tőkés helyzetét, konstatálja, hogy a nagybirtoknak van a legelőnyösebb helyzete.

Fél 2 órakor Wekerle válaszol Polit Mihálynak a nagyszerb árulás dolgában beterjesztett interpellációjára, majd áttérnek az interpellációkra.

Az ülés folyik.

A bankkérdés a folyosón.

Budapest, jan. 23.

Ma a folyosón egy csoport képviselő előtt Andrássy ugy nyilatkozott, hogy ha a kartellbankot nem nem tudjuk megvalósítani, úgy hosszabbítsuk meg a bankszabadalmat.

Mikor ezt Justh meghallotta, lesett és így nyilatkozott, ha mi a kartellbankot akarnók, akkor az önálló bankot hangoztatnók, nem a kartellbankot magát.

Oda jött Sándor Pál is, aki azt vitatta, hogy az önálló bankot 1917-ig

nem szabad felállítani, mert az ország inzulvenciába kerül. Különben is a Benedikt-formula hatályban van és ez 1917-ig minden kormányra kötelező.

Justh erre azt válaszolta, hogy a banknak készfizetőnek kell lennie és akkor a Benedikt-formulát papírkosárba lehet dobni. Ha ezt a törekvésünket nem respektálják, úgy tömör ellenzék fog alakulni, amely szembe helyezkedik a kormánnyal.

Justh nyilatkozatát hívei lelkesen megéljenezték.

Apponyi és Justh.

Budapest, jan. 23.

Apponyi ma délelőtt meglátogatta Kosuth Ferencet, akinek a bécsi audienciáról tett jelentést, majd később látogatást tett Justh Gyulánál. Azt mondják, hogy valami házi dologban, egy lift-kérdésben tárgyaltak, de valószínű, hogy néki is elmondta a bécsi kihallgatás eredményét.

Tűz egy gyárban.

Budapest, jan. 23.

Kiss János dob-utcai ládagyárában tűz ütött ki, amelyet a tűzoltók csak nehezen tudtak lokalizálni. A kár nagy.

— **Magyar Otthon.** Elsőrangú penzió. Családok, házaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett különbejárta szobák. Rézágak, fürdők, lift. Olcsó árak. Főherceg Sándor-utca 30. sz.

Nyílt tér.

Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Gyógyszertár-átvétel!

Tisztelettel hozom a nagyérdemű közönség tudomására, hogy Székely-Doby Géza urnak a városháza mellett levő „isten-szem”-hez címzett gyógyszerárát megvettem.

A gyógyszerárát lassanként át fogom alakítani a modern igényeknek megfelelőleg és a leglelkismeretesebben, a közegészségügyi törvényeknek rendelkezése szerint fogom azt vezetni.

Nagybecsű bizalmát kéri

kiváló tisztelettel:

Puky Miklós
gyógyszerész.

Kassa, 1909. január hó 20-án.

Kassai Nemzeti Színház.

1909. január hó 22-én (páros)

A SASFIÓK.

(L'Aiglon.)

Verses dráma 5 felvonásban. Írta: Rostand
 Edmond. Fordította: Abrányi Emil.

SZEMÉLYEK:

Ferenc, reichstadti herceg	— — —	Étsy Emilia
Flambeau Seraphin	— — —	Komjáthy János
Metternich	— — —	Dr. Rácz Ede
Ferenc császár	— — —	Bartha István
Marmont, tábornagy	— — —	Miskey József
A szabó	— — —	Magyar Lajos
Gentz Frigyes	— — —	Bársony Aladár
A francia attasché	— — —	Baries Gyula
Prokesch-Osten, lovag	— — —	Burányi Ferenc
De Lorget Tiburce	— — —	Szabó Sándor
Gróf Dietrichstein, a reichstadti herceg nevelője	— — —	Serfőzy Gy.
Báró Obenaus	— — —	Ujvári Lajos
Mária Lujza, pármái hercegnő	— — —	Fáy Flóra
Camerata, grófnő	— — —	S. Rosos Gizella
De Lorget Toréz, Tiburce huga	— — —	Lugosy Irén

MEGHIVÁS.**Az Abaujszántói Takarékpénztár mint Részvénytársaság
XXXIX. évi RENDES KÖZGYÜLÉSÉT**

1909. február 7-én d. e. 10 órakor tartja meg a részvénytársaság üzleti helyiségeiben, melyre a részvényesek tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. A közgyűlési elnök, jegyző és jegyzőkönyv hitelesítésére két tag megválasztása.
2. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentésének felolvasása, a mérleg megállapítása és a felmentvény megadása.
3. Az évi nyereség felosztása.
4. Az alapszabályok 73., 77., 84. és 92. §§-ainak módosítása.
5. Igazgatóság és felügyelőbizottság választása.

Az alapszabályok 68. §-ában foglalt intézkedés szerint azon részvényes, ki szavazati jogával élni kíván, szavazati igazolványát a társaság üzleti helyiségében a közgyűlést megelőző 8 nap alatt átveheti, ha ott magát részvényei letéteményezése által mint jogos részvényes igazolta.

A meghatalmazottak meghatalmazóik részvényeit is kötelesek letéteményezni.

A felügyelőbizottság által megvizsgált mérleg, a közgyűlés elé terjesztendő igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentések, f. évi január hó 15. napjától a takarékpénztárban megtekinthetők.
Kelt Abaujszántón, 1909. január hó 15-én.

Az igazgatóság.**TARTOZIK.****MÉRLEG-SZÁMLA.****KÖVETEL.**

Főkönyvi lapszám	VAGYON	Kor.	fill.	Kor.	fill.	Főkönyvi lapszám	TEHER	Kor.	fill.	Kor.	fill.
113	Pénztár készlet			40609	21	29	Részvénytőke			160000	—
30	Értékpapír:					33	Tartaléktőke			160000	—
	354,000 — K névértékű 4% os ma-					28	Külön nyereség tartalékalap			54000	—
	gyar korona járadék á 91— K	322140	—			32	Értékpapír árf. különbözeti tart. alap			13179	50
	Egyébb értékpapír	9465	—	331605	—	97	Nyugdíj alap			64851	72
105	Leszámított váltók			1182575	51	6	Jótekonycélú alap			2630	—
94	Kötvények			686585	—	96	Takarékbetétek			1292759	39
92	Előlegkölcsönök			5142	—	43	Lombard-kölcsön			135000	—
35	Intézeti épületek			32000	—	85, 112, 104, 107, 108, 107, 6	Folyó számlák			145222	44
45	Berendezés			2500	—	84	Viszleszámítás			241974	—
111, 98	Folyó számlák			51107	52	66	Fel nem vett osztalék			614	—
61	Perköltség előleg			2444	11	110, 95	Átmeneti kamatok			21782	—
95	Hátralékos kamat			4000	—	86	Takarékbetét kamatadó			2500	83
						38	Egyenleg mint nyereség			44042	53
				2338565	35					2338565	35

TARTOZIK.**VESZTESÉG, NYERESÉG-SZÁMLA.****KÖVETEL.**

Főkönyvi lapszám	KIADÁS	Kor.	fill.	Kor.	fill.	Főkönyvi lapszám	BEVÉTEL	Kor.	fill.	Kor.	fill.
86	Takarékbetét kamat			50948	60	38	Nyereség áthozat			600	—
109	Adó és illeték					38	Befolyt leirt váltó követelés			500	—
	kifizetett adók	11832	65			110	Leszámítási kamat			90640	81
	ki nem fizetett betét kamat adó	2509	83	14342	48	95	Kötvény kamat			48221	98
34	Napi biztosi díjak			1192	—	81	Előleg kölcsön kamat			161	94
103	Viszleszámítási kamat			25654	39	106	Értékpapír kamat (adómentes)			14160	—
89	Üzleti vegyes költség			3550	39	101	Jutalékok és díjak			4107	—
90	Tiszti fizetések			12326	80	36	Részvény átirási díj			22	—
	Leírások:					62	Házbér			700	—
105	Váltó számlán	4537	95								
5	Intézeti épület számlán	2000	—								
45	Berendezés számlán	350	—								
91	Per és óvás költség számlán	168	59	7056	54						
	Egyenleg mint nyereség			44042	53						
				159113	73					159113	73

Kelt Abaujszántón, 1908. december 31.

Csajka József s. k.
pénztáros.

Nemes Lajos s. k.
igazg. elnök.

Flegmann Sámuel s. k.
igazg. alelnök.

Dániel József s. k.
könyvvezető.

Blau Mór s. k.
igazg. tag.

Engel Zeigmond s. k.
igazg. tag.

Dr. Materny János s. k.
igazg. tag.

Perényi Henrik s. k.
igazg. tag.

Doboz István s. k.
igazg. tag.

dr. Fóti Adolf s. k.
igazg. tag.

Szent Imrey Gyula s. k.
igazg. tag.

Téglássy József s. k.
igazg. tag.

Ezen mérleg-számla az üzleti könyvek tételeivel összehasonlítván, azokkal egyezőnek és helyesnek találtatott.

Abaujszántón, 1908. december 31-én.

A felügyelő-bizottság:

dr. Sarló Vendel s. k.

dr. Stessel Szilárd s. k.

Zimmermann Jakab s. k.

Murányi József kiadó.

Nyomatott VITÉZ A. UT. KASSA.